

עת"א (חיפה) 74625-11-25 - אלירן כהן (אסיר) נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

עת"א (חיפה) 74625-11-25 - אלירן כהן נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'מחוזי חיפה
עת"א (חיפה) 74625-11-25
אלירן כהן (אסיר)

נגד

1. שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

2. מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
[19.01.2026]

כבוד השופט ניצן סילמן

פסק דין

1. עתירה המכוונת כנגד החלטת המשיב להפסיק לעותר הטיפול בקנביס רפואי לו היה זכאי.
2. בקליפת האגוז- העותר טופל בעבר בקנביס, במרשם, ונהג לצרוך הקנביס עוד זמן רב עובר למאסרו, לטענתו.
3. אליבא העותר, עקב תלונה שהגיש, השתנה היחס כלפיו; כתוצאה מכך, במסגרת טיפול שהוא עבר בקנביס, נטען כנגדו כי הוא לא צרך הטיפול וחלף זאת רוקן את הקנביס מפיו בחדרו (בניגוד לנהלים ולחווה הטיפולית). העותר נשפט בדיון משמעתי וזכותו לשימוש בקנביס נשללה, לצמיתות לכל ימי מאסרו.
4. העותר טוען כי בכל הנוגע לדיון המשמעתי- להד"מ, וממילא גם ככל ששגה, אין מקום לשלול זכאותו לטיפול לצמיתות.
5. ב"כ העותר הטעימה כי הוא מודעת לכך שרף הראיות המנהלי שונה אך היא חולקת על תוצאת ההליך המשמעתי; עוד טוענת ב"כ העותר כי התוצאה (גם אם בדיון יסודה וגם אם לאו), אינה מידתית.
6. ב"כ המשיב מציין כי ההפסקה נעשתה כדיון; מדובר במי שהפר את החווה הטיפולית שלו, ועל פי הנהלים, משמעות הדבר שלילת הזכות לצרוך קנביס לכל ימי מאסרו.
7. ההכרעה בעתירה אינה מובהקת; אקדים ואבהיר- איני עוסק בשאלת הדיון המשמעתי; נושא זה אינו יכול להיבחן מחדש, במסגרת עתירת אסיר, בלא מיצוי הליך, ובחלוף 45 ימים מהדיון המשמעתי.
8. הפסיקה קבעה במפורש כי עתירת אסיר אינה תחליף ל'ערכאת ערעור' על דיון משמעתי; ראשית, יש למצות ההליך המנהלי, ולפנות לייעוץ המשפטי של שב"ס, בהתאם לפקודה (סעיפים 7-8 לפקנ"צ 04.13.00); אי פניה כאמור מהווה אי מיצוי ההליך המהלי ולעצמה מביאה לדחיית עתירות המשיגות על הכרעה בדיון משמעתי (רע"ב 3149/20; עת"א (חי') 35431-06-24).
9. זאת ועוד- גם בבחינה לגופה של עתירה הנוגעת לדיון משמעתי, לא נבחנת 'נכונות' ההכרעה אלא תקינות ההליך שכן בית המשפט יושב כערכאה מנהלית ואינו מחליף שיקול דעת הערכאה המבררת. אזכיר כי בדיון המשמעתי די ברף ראיות שאינו פלילי (אלא דמוי מנהלי), ובמשקפיים אלו ברי כי אין עילה להתערבות בדיון המשמעתי שנערך לעותר.

10. הדברים אינם כה מובהקים ביחס לסנקציה הכוללת שלילה לכל תקופת המאסר; אמנם, מודע אני לכך כי קיים חוזה טיפולי המקביל לחוזה היחידה לקנביס רפואי (יק"ר); על פי הסכם זה, הואיל ומדובר בטיפול בסם של ממש, ובהתאם לנוהל שב"ס 06-2005, הכלל מורה כי הפרת החוזה הטיפולי (ומעשי העותר עולים כדי הפרה ברורה, לכאורה), מצדיקה הפקעת הרישיון כל תקופת המאסר.
11. דא עקא שבמקרים אחרים, באמצעים מפיגי כאב הכוללים חומרים נרקוטיים לא פחות חזקים, הדיון המשמעותי אינו כה דטרמיננטי, והפקעת הזכות לטיפול יכולה להיבחן בחלוף 6 חודשים (ראה למשל דיונים בעתירות בנוגע לפרקוסט, תחליפים מסוגים שונים וכיו"ב).
12. גם בנוהל 106 של היק"ר, עליו מבוסס הנוהל של שב"ס, מצוין כי חשד לשימוש לרעה יכול לשמש להפסקת הרישיון או להפסקת הרישיון זמנית; נוהל 106 גם ממליץ על התייעצות עם רופא היק"ר טרם קבלת החלטה לגבי ההפסקה (אם תהיה זמנית או קבועה).
13. כלומר- נוהל משרד הבריאות עליו מושתת נוהל השב"ס, מאפשר שיקול דעת לגבי היות ההפסקה זמנית.
14. נוכח עיקרון המידתיות, החל בכל הליך מנהלי, נוכח דוגמאות מחומרים אחרים ומכללים משמעותיים בהליכים אחרים, ונוכח הקבלת האמור בסעיף 4.8 לנהלי משרד הבריאות (היק"ר)- מבלי לקבוע מסמרות, ובהתאם לשיקול דעת רופא מטפל ונרקולוג, יעשה שב"ס לשיקול הדברים (המשך הפסקת הטיפול בקנביס), בחלוף 6 חודשים מהיום; אין בקביעה זו כדי לחייב החזרת הטיפול או שלילתו, וכמובן שבחינת השפעת הטיפול הנוכחי, התנהגות העותר, מצבו הרפואי, כל אלו יובאו בחשבון. בשלב זה, אין מקום להתערבות. ניתן היום, א' שבט תשפ"ו, 19 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.